

žalované firmy, kterémuž musil vyhověti jako její domnělý dlužník (§ 1401 obč. zák.), konal plnění třetí osobě — třebaš jen zaúčtováním s příjemcem poukázky (assignatářem), a poněvadž nižší soudy po této stránce nečinily potřebná skutková zjištění, bylo usnésti se, jak shora uvedeno.

Čís. 16793.

§ 17, odst. 5, zák. o soc. poj. č. 221/1924 ve znění přílohy k vyhlášce č. 189/1934 Sb. z. a n. o t. řeč. přihlášce k nemocenskému pojištění s výhradou je předpisem stanovícím výhodu jen ve prospěch zaměstnavatelův. Pouhé nepoužití této formy přihlášky nemůže býti zaměstnavatelům na újmu a založiti závazek k náhradě škody proti nim.

Nárok nemocenské pojišťovny proti zaměstnavateli na náhradu škody, vzniklé jí z t. zv. »faktického« pojištění (t. j. z toho, že nestačilo vybírané pojistné k úhradě dávek vynaložených na osobu přihlášenou k nemocenskému pojištění, vyšlo-li dodatečně najevo, že pojistné povinnosti nepodléhala), předpokládá úmyslné jednání přihlašovatele směřující k tomu, aby vyloudil nesprávnou přihláškou pro přihlášenou osobu nemocenské pojištění, ačkoli mu nepodléhala.

(Rozh. ze dne 10. března 1938, Rv I 480/37.)

Žalovaná Františka P. přihlásila u žalující okresní nemocenské pojišťovny v P. svého bratra Josefa S. od 1. června 1934 do dne 13. července 1934 jako pomocného dělníka při obchodu ovocem s týdenní mzdou 150 Kč. Po onom přihlášení byl Josef S. léčen a bral nemocenskou podporu, takže žalující nemocenská pojišťovna vydala na něho na nemocenských dávkách po odečtení pojistných příspěvků celkem 1.578 Kč 55 h. Výměrem žalující pojišťovny ze dne 18. února 1935 bylo Josefu S. uloženo, aby vrátil žalobkyni právě uvedenou částku, vynaloženou na nemocenskou podporu a jeho léčení. Jeho žaloba o zrušení výměru byla nálezem rozhodčího soudu žalující nemocenské pojišťovny ze dne 20. listopadu 1935, č. j. Cr 8/35-6, zamítnuta z toho důvodu, že jeho zaměstnání u žalované bylo zaměstnání příležitostné, jež nemocenskému pojištění nepodléhalo. Řečený nález byl rozsudkem pojišťovacího soudu v Ch. jako soudu odvolacího ze dne 15. října 1936 potvrzen. Tvrdíc, že žalovaná přihlášením Josefa S. k nemocenskému pojištění uvedla žalobkyni v omyl, ježto Josef S. samostatně hospodář na statku své manželky a byl zjednán žalovanou jen k tomu, aby jí hlídal třešňový sad v K., tedy jen k tomu, aby konal příležitostnou práci v obvodu jiné nemocenské pojišťovny, takže při vykonávání onoho příležitostného zaměstnání nepodléhal nemocenskému pojištění, zejména neměl býti přihlášen u žalující nemocenské pojišťovny v P., že již od 27. června 1934 byl ve všeobecné veřejné nemocnici v P. se žaludečním vředem, kterým nepochybně trpěl již v době, kdy do příležitostného zaměstnání u žalované vstoupil, domáhá se žalující nemocenská pojišťovna žalobou na

žalované zaplacení 1.578 Kč 55 h s přísl. z důvodu náhrady škody. Soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zamítl žalobu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nižší soudy zjistily, že žalovaná přihlásila u okresní nemocenské pojišťovny v P. svého bratra Josefa S. od dne 1. června 1934 do 13. července 1934 jako »pomocníka při obchodu« — nikoli, jak dovolání v rozporu se spisy uvádí, jako trvalého zaměstnance — s týdenní mzdou 150 Kč a že jmenovaný S. po uvedené dobu skutečně byl u ní zaměstnán jako hlídač třešňového sadu v K. Okresní nemocenská pojišťovna přijala onu přihlášku a předepsala žalované jako zaměstnavatelce pojistné, které žalovaná zaplatila.

Je tudíž zřejmé, že žalovaná neučinila žalující nemocenské pojišťovně nesprávnou přihlášku, označujíc Josefa S. jako svého zaměstnance (pomocníka v obchodě ovocem), a že proto žalobkyni obsahem přihlášky neuvedla v omyl. Žaloba jest však opřena o právě uvedený žalobní důvod (§ 872 obč. zák.) a netvrdí, že si byla žalovaná vědoma toho, že její bratr, jmenovaný Josef S., nepodléhá pojistné povinnosti proto, že jeho zaměstnání u žalované bylo jen vedlejší a příležitostné a že ho přihlásila u nemocenské pojišťovny jen proto, aby takto nedovoleně vyloudila pro něho pojištění. Měla-li však žalovaná za to, že Josef S. podléhá pojistné povinnosti, musila jej podle § 17 zák. o soc. poj. přihlásiti k nemocenskému pojištění, a kdyby měla pochybnost o pojistné povinnosti jmenovaného, mohla, avšak nemusila podat přihlášku s výhradou (§ 17, odst. 3, dotč. zák.), avšak pouze to, že nepoužila této výhrady, stanovené jen ve prospěch zaměstnavatelů, nemůže jí býti na újmu a nelze vyvoditi již z nepoužití této formy náhradní závazek žalobkyně, jež podala přihlášku všeobecnou.

Učinila-li však žalovaná přihlášku všeobecnou jen v mylném domnění, že přihlášená osoba podléhá pojistné povinnosti, a bylo-li dodatečně zjištěno, že pojistné povinnosti nemá, není tu zákonného důvodu, aby žalovaná nahradila pojišťovně škodu vzniklou jí tím, že nestačilo vybírané pojistné k úhradě dávek, které vynaložila pojišťovna v důsledku t. zv. »faktického« pojištění. Ustanovení § 872 obč. zák. se ostatně nehodí na souzený případ, jak mylně má dovolání za to, neboť zaměstnavatelovou přihláškou a jejím přijetím okresní nemocenskou pojišťovnou nevzniká soukromoprávní smlouva, nýbrž jde tu o poměr povahy veřejnoprávní, který je upraven zvláštními předpisy. Zák. č. 221/1924 v doslovu zák. č. 184/1928 Sb. z. a n. a novely č. 189/1934 Sb. z. a n. má však jen ustanovení o vrácení vyplacených dávek, jež může býti požadováno za podmínek § 135, odst. 2, téhož zákona na pojištění nebo příjemci dávek, avšak nemá ustanovení o vrácení těchto dávek zaměstnavatelem, a proto není mylný názor odvolacího soudu,

že by se pojišťovna mohla na zaměstnavateli domáhati vrácení oněch dávek jen, kdyby prokázala úmyslné jednání žalované, směřující k tomu, aby vyloudila pro Josefa S. nemocenské pojištění, ač mu nepodléhal. Něco takového však nelze shledávati ani v tom, že žalovaná neuvedla v přihlášce, že je přihlášený pomocník zaměstnán v K. (t. j. v obvodu jiné okresní nemocenské pojišťovny), nebyla-li ve vzorci v té příčině kladena zvláštní otázka a měla-li žalovaná bydliště v obvodu žalující pojišťovny, které ve sloupci 3. přihlášky správně udala.

Čís. 16794.

Za věci řízení vyrovnacího jest pokládati i věci zemědělského řízení vyrovnacího a platí i o nich, že jsou věcmi feriálními.

(Rozh. ze dne 10. března 1938, R II 633/37.)

V zemědělském vyrovnacím řízení navrhl dlužník odklad exekuce své nemovitosti. Soud první stolice (okresní soud v Č. T.) vyhověl dlužníkovi návrhu. Rekursní soud (vrchní soud v B.) zamítl uvedený návrh.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs vyrovnacího dlužníka.

Důvody:

Napadené usnesení bylo vyrovnacímu dlužníku doručeno dne 26. července 1937. Rekursní lhůta v zemědělském vyrovnacím řízení je podle § 3 vládn. nař. č. 76/1936 Sb. z. a n., § 70 vyr. ř. a § 192, odst. 2 konk. ř. patnáctidenní. Podle č. 3, odst. 2, čl. I zák. č. 23/1928 Sb. z. a n. jsou věci řízení vyrovnacího věcmi feriálními. Za věci řízení vyrovnacího jest pokládati i věci zemědělského řízení vyrovnacího, jak plyne již ze zásady vyslovené v § 3 vládn. nař. č. 76/1936 Sb. z. a n. Dovolací rekurs vyrovnacího dlužníka (datovaný dnem 21. srpna 1937) došel na soud první stolice teprve dnem 23. srpna 1937, je tedy opožděn a byl proto odmítnut.

Čís. 16795.

Jde o otázku útrat (§ 528 c. ř. s.), odmítl-li soud druhé stolice rekurs strany proti rozhodnutí soudu první stolice, jímž bylo prominuto svědkovi nahraditi náklady roku zmařeného pro jeho nedostavení (§ 333 c. ř. s.).

Strany rozepře nejsou oprávněny k rekursu proti rozhodnutí soudu o prominutí pořádkového trestu uloženého v takovémto případě.

(Rozh. ze dne 11. března 1938, R I 126/38.)